

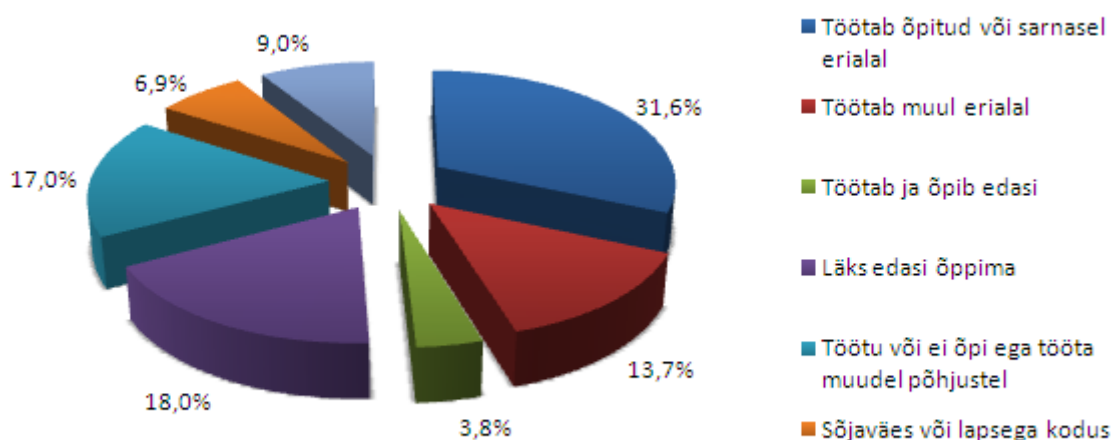
2008/09 õppeaastal kutseõppe lõpetanute rakendus kuus kuud pärast kooli lõpetamist

Koostaja: Mihkel Nestor, Haridus- ja Teadusministeeriumi analüütik
Veebruar 2010

Nüüdseks juba kolmandat aastat järjest kogub Haridus- ja Teadusministeerium (HTM) kutseõppeasutustelt ja kutseharidust andvatelt rakenduskõrgkoolidelt infot lõpetajate rakendumise kohta 6 kuud peale kooli lõpetamist. Traditsiooniliselt kirjutatakse koolis igal aastal üles lõpetajate kontaktandmed ja sügistalvel võtavad endised kursusejuhendajad lõpetanutega ühendust, et välja selgitada nende edasine käekäik. Käesolevad andmed on ministeerium kogunud õppeasutustelt 2010. aasta jaanuaris, Eesti Hariduse Infosüsteemis (EHIS) märgitud 2008/09. õppeaasta lõpetajate arvude alusel e-maili teel.

Oluline on veel märkida, et 2008/09. õppeaastal lõpetas kutsehariduses kokku 7521 õpilast, kuid käesolevas uuringus koguti andmeid neist 6890 edasise käekäigu kohta – välja on jäänud Sise- ja Kaitseministeeriumi hallatavad õppeasutused ja erakutseõppeasutused, kus puudub riiklik koolitustellimus.

Joonis 1. 2008/09. õppeaastal kutseõppe lõpetanute rakendus 6 kuud peale kooli lõpetamist, (%).

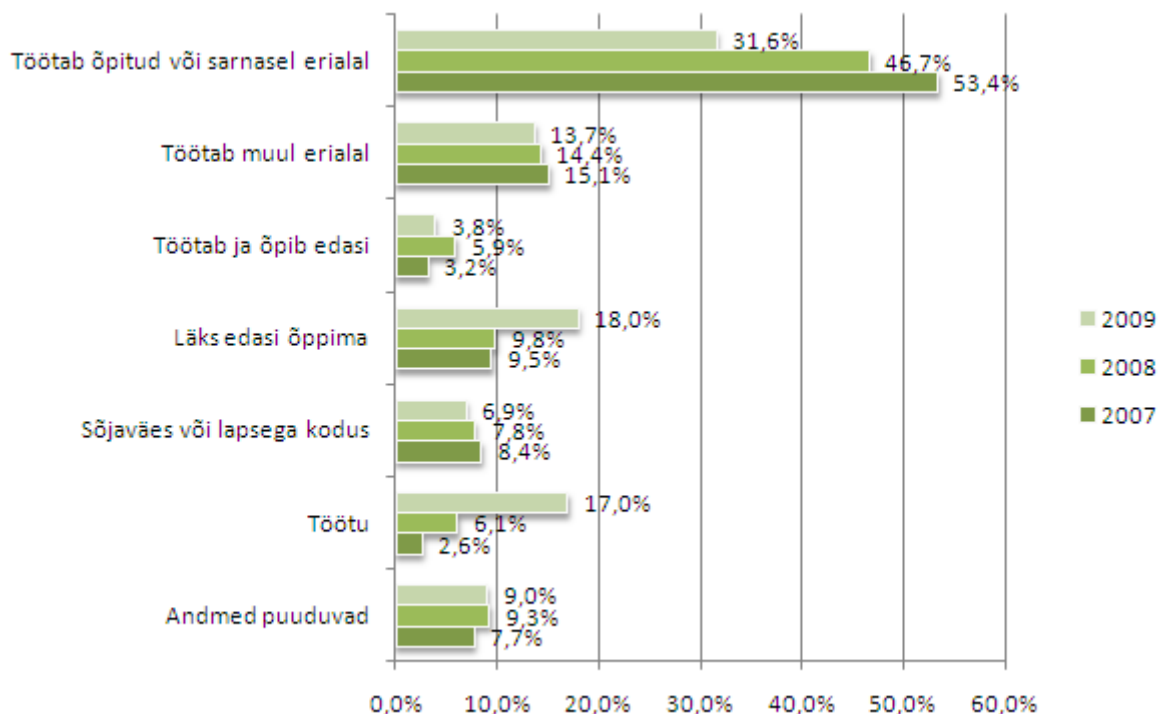

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

2008/09. õppeaasta lõpetajatest oli pool aastat peale kooli lõpetamist kokku tööd leidnud 49,1%. Ligi kolmandik kõigist lõpetajatest leidis tööd õpitud või sellele sarnasel erialal - 31,6%-le erialasele tööle siirdujatest lisandub tegelikkuses suur osa ka neist, kes on jätkanud õpinguid samal ajal töötades (3,8%). Õpitud erialast erinevas valdkonnas on tööle asunud 13,7% lõpetajatest. Käesoleval aastal on väga suur ka nende inimeste arv, kes oma õpinguid peale kutseõppe lõpetamist jätkasid (valdavalt kutseõppes keskhariiduse baasil või kõrghariduses). Kui ainult õpingutele pühendus 18% lõpetajatest, siis koos nende isikutega, kes koos õpingute alustamisega ka tööl käisid, ulatus edasiõppijate osakaal kõigist lõpetajatest lausa 21,8%-ni. Ajajärgule iseloomulikult oli kahjuks väga suur ka nende osakaal (17%), kes peale lõpetamist tööd leidnud ei ole või pole seda otsinud mõnel siin mainimata põhjusel.

6,9% lõpetajatest jäi tööturul kõrvale kohustusliku kaitsevæeteenistuse tõttu või jäid lapsega koju. Andmete tõlgendamisel on oluline arvestada, 9%-ga lõpetajatest ei õnnestunud kursusejuhendajatel kuus kuud pärast lõpetamist enam ühendust saada.

Joonis 2. Kutseõppe lõpetajate rakendumine 6 kuud peale kooli lõpetamist, 2007-2009, (%).

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Joonis 2 näitab millist mõju on koolilõpetajate rakendumisele tööturul avaldanud kasvav töötus. Juba 2008. aasta andis märku vastsete koolilõpetajate vähenenud võimalustest tööd leida – kui 2007. aastal leidis kokku tööd ligi 72% lõpetajatest, siis 2008. aastal 67%. Eriti drastiline on vähenemine olnud aga 2008. ja 2009. aastat võrreldes kui tööd leidsid vähem kui pooled lõpetajatest (49%). Suurim on mõju olnud just erialase töö leidmisele, 2007. aasta 53,4% asemel leidis 2009. aastal õpitud või sarnasel erialal tööd vaid 31,6% lõpetajatest. Sellise suundumuse tõenäoline põhjus on kutsehariduse profiil – valdav enamus meie õpilastest õpib töötleva tööstuse, ehituse ja majutamise ning toitlustamisega seotud valdkondades, mis on majanduskriisi tõttu ka enim kannatanud. Napid väljavaated kiirelt erialast tööd leida on otseselt mõjutanud inimeste soovi haridusteed jätkata: kui 2007. aastal jätkas õpinguid 12,7% lõpetajatest, siis 2009. aastal koguni 21,8%. Loodetavasti aitab tööpuudus seeläbi inimestel jõuda kõrgema haridustasemeni kui nad stabiilsetes majandusoludes jõudnud oleksid.

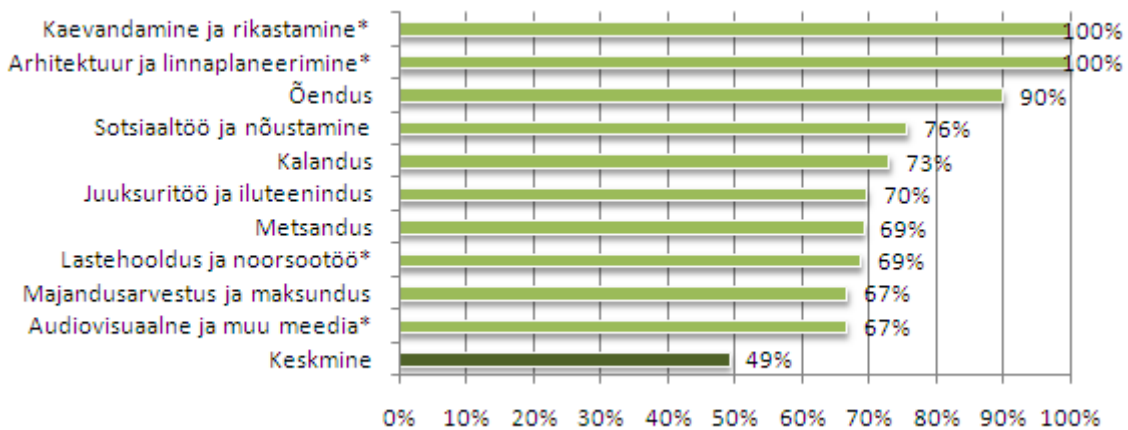
Kui koolilõpetajate töötuse kasv 17%-ni on võrreldes eelmiste aastatega väga kõrge, siis üldisel foonil võib olukorda pidada isegi rahuldavaks – sisenevad tööturule ju valdavalt eelneva töökogemuseta noored. Kui 2009. aasta novembris oli alla 25-aastaste noorte töötus Eestis keskmiselt 28,6%¹, siis sarnase metoodika alusel (töötute osakaal kõigist tööleasunutest ja töötutest) leitud töötuse protsent kutsehariduse lõpetajate kohta oleks 2009. aastal 25,7%.

¹ Euro area unemployment rate up to 10.0%, Eurostat newsrelease euroindicators, 5/2010, Eurostat, lk 4.

Koolilõpetajate jätkamine tööturul

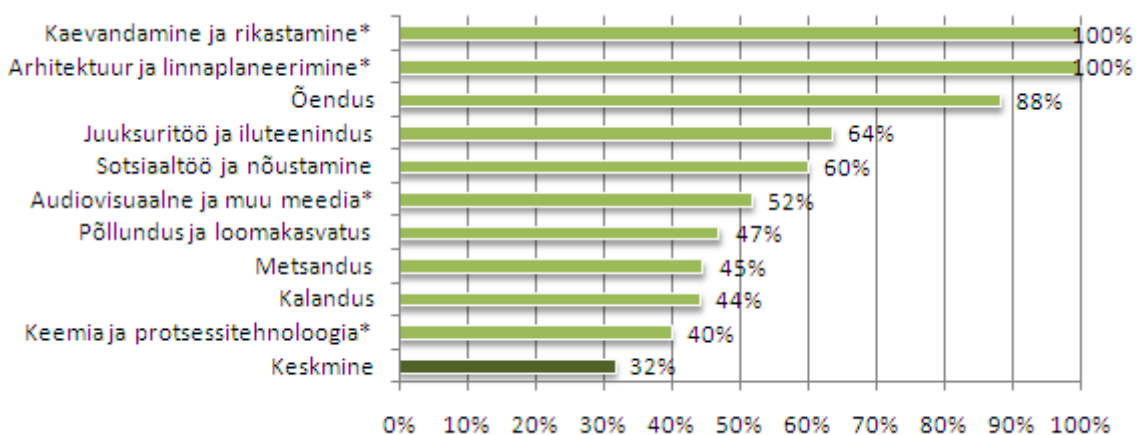
Joonisel 3 on ära toodud 10 suurima tööleasujate osakaaluga õppekavarühma² 2009. aastal. 2008/09. õppeaasta kaevandamise ja rikastamise ning arhitektuuri ja linnaplaneerimise õppekavarühmade lõpetajatest leidsid tööd kõik. Kuigi lõpetajate arv nendes rühmades oli väike, ei ole nimetatud õppekavarühmad tabeli eesotsas esimest aastat, mistõttu võib järeldada, et nendel nišierialadel (mäetööd ja maamõõtmine) on töökoha leidmine lihtne. Õppekavarühmadest, kus lõpetajate arv suurem, oli tööle rakendumine kõrge veel õenduse, sotsiaaltöö ja nõustamise, kalanduse ning juuksuritöö ja iluteeninduse rühmades. Nagu on näidanud ka varasemad aastad, kipub tööle rakendumine olema kõrgem just isikuteenindusega seotud erialadel nagu juuksur või sotsiaalhooldaja.

Joonis 3. 10 suurima tööleasujate osakaaluga õppekavarühma 2009.aastal, (%).³

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Joonis 4. 10 suurima erialasele tööle asujate osakaaluga õppekavarühma 2009. aastal, (%).

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

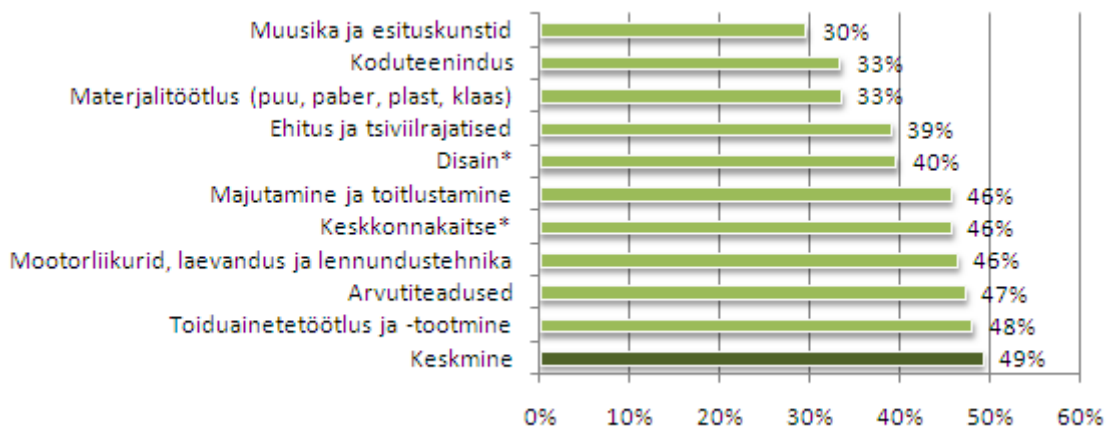
² Õppekavarühm on erialade agregeeritud jaotus, mis lähtub rahvusvahelisest ISCED haridusklassifikaatorist. Õppekavarühmade lõikes esitab Haridus- ja Teadusministeerium ka riikliku koolitustellimuse kutseõppes.

³ Siin ja edaspidi on * tähistatud ebausaldusväärsed andmed

Joonis 4, kus on ära toodud 10 suurima erialasele tööle rakendujate osakaaluga õppekavarühma, sarnaneb paljuski joonisele 3. Pisut kõrgemal kohal on erialasele tööle rakendumise osas juuksurid. Samas ei mahu joonisele kõrge üldise rakendatuse poolest silma paistnud lastehoolduse ja noorsootöö ning majandusarvestuse ja maksunduse õppekavarühm. Õppekavarühmad, mis ei paistnud silma üldise kõrge tööleasujate osakaaluga, kuid kus erialase töö leidmine keskmisest kõrgem, on põllundus ja loomakasvatus ning keemia ja protsessitehnoloogia.

Joonisel 5 on vastupidiselt ära toodud need õppekavarühmad, mille lõpetajatest vähesed 2009. aastal tööle asusid. Läbi aastate on seda tabelit juhtinud muusika ja esituskunstide õppekavarühm, kuid mitte vähese töjõuvajaduse või kehva ettevalmistuse tõttu. Kutseõppes muusikaerialade lõpetajate jaoks on kutseharidus vaid üks osa professionaalseks muusikuks saamise haridusteel ning enamus neist jätkab õpinguid Eesti Muusika ja Teatriakadeemias. Ka koduteenindus on varasematel aastatel kuulunud 10 väikseima tööleasujate osakaaluga õppekavarühma. Osaliselt on selle põhjuseks suur erivajadusega õppurite arv selles õppekavarühmas, kelle jaoks sobiva töö leidmine on tervisliku olukorra tõttu raskendatud või ei otsigi nad seda. Et nii kõrgel kohal pole õppekavarühm aga varasematel aastatel olnud, võib arvata, et ka kodumajanduse ja puhastusteenindaja erialadel lõpetanud tavaõpilaste jaoks on töökoha leidmine osutunud väga keeruliseks ülesandeks. Keskmisest oluliselt madal on tööle rakendumine veel majandussurutises kannatanud materjalitöötuse ja ehituse õppekavarühmades.

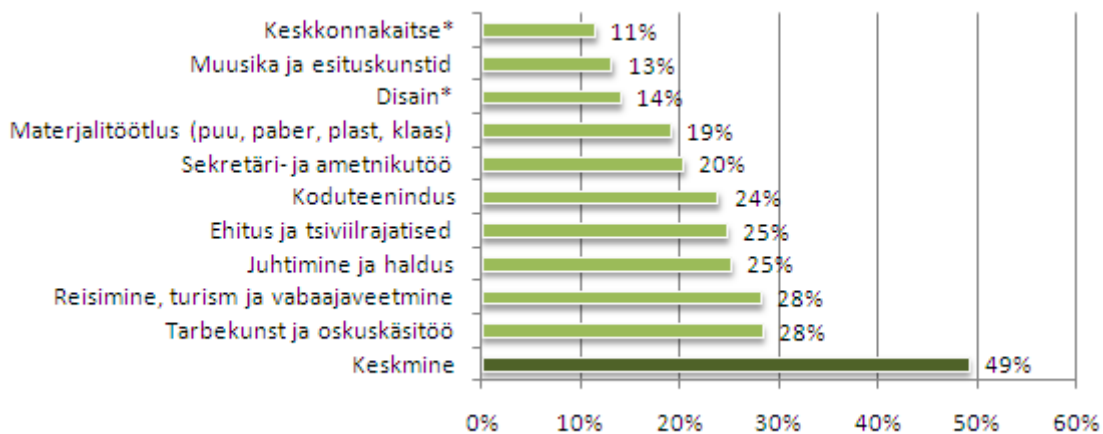
Joonis 5. 10 väikseima tööleasujate osakaaluga õppekavarühma 2009. aastal, (%).

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Nagu ka eelmisel aastal, paistab erialasele tööle rakendumist vaadates negatiivselt silma keskkonnakaitse õppekavarühm (joonis 6). Selle tõenäoliseks põhjuseks on keskkonnakaitsega seotud erialade lai valik kõrghariduses, millega kutseharidus konkureerida ei suuda. Materjalitöötuse õppekavarühma halva positsiooni puhul mängib oma rolli vanglaõppe suur osakaal (selle õppevormi lõpetajate edasise käekäigu kohta ei ole koolid kogunud ka informatsiooni, kajastuvad „andmed puuduvad“ grupis lisas 1), kuid ka tavaõppe lõpetanud tiseritest on erialasele tööle siirdunud vähesed. Samuti murettekitav on sekretäritöö lõpetajate madal rakendumine – 2008/09. õppeaasta lõpetajatest asus sekretärina tööle vaid napilt 20%. Varasematel aastatel kõrge erialasele tööle asujate osakaaluga silma paistnud ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmast asus õpitud ametil tööle 2009. aastal vaid 25%.

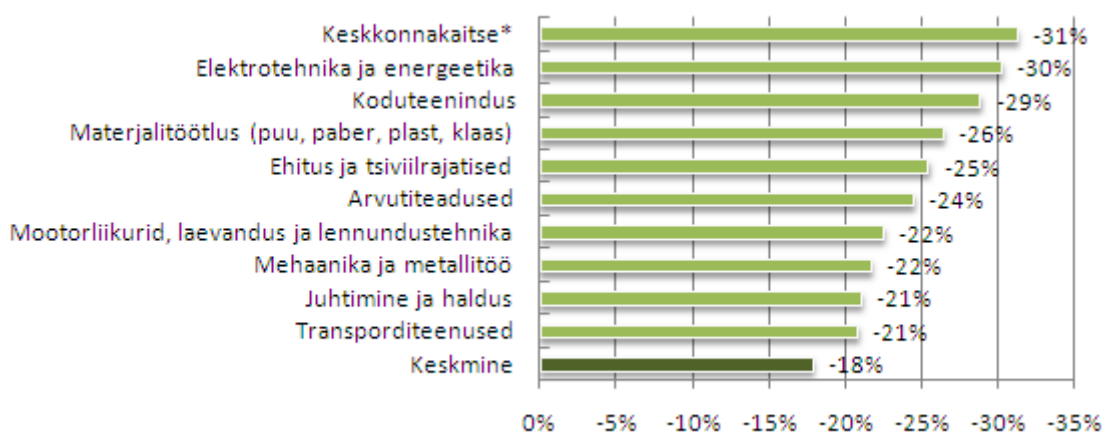
Joonis 6. 10 väikseima erialasele tööle asujate osakaaluga õppekavarühma 2009. aastal, (%).

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Joonisel 7 on ära toodud need 10 õppekavarühma, kus võrreldes eelmise aastaga lõpetajate tööleasumine enim vähenes. Et keskkonnakaitse ja koduteeninduse erialade lõpetajatest leiavad erialast tööd vähesed, olid nemad majandussurutise tingimustes ka suurimad kaotajad. Üllatav on aga elektrotehnika ja energeetika õppekavarühma lõpetajate tööhõive suur langus – kuigi vajaduse vähenemine elektrikute järele kukkunud ehitusmahtude tingimustes on mõistetav, polnud nii suur vähenemine prognoositav – varasematel aastatel on tööandjad pigem kurtnud uute elektrikute liialt vähesel koolitamisel üle. Samuti on nende andmete põhjal raske selgitada arvutiteaduste õppekavarühma lõpetajate rakendumise järsku langust. Kutseõppes arvutierialade lõpetajate näol on tegemist enamjaolt IT-kasutajatudega, kelle järele peaks vajadus püsima ka muutlikes majandusoludes.

Joonis 7. Õppekavarühmad, kus tööleasujate osakaal 2009. aastal võrreldes 2008. aastaga enim vähenes, (%).

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Joonisel 8 on kujutatud tööleasujate osakaalud lõpetatud õppeasutuse regiooni alusel. Erinevused on üsna olulised – mida kaugemal asub õppeasutus Tallinnast, seda väiksem osakaal lõpetajatest on leidnud ka peale kooli lõpetamist tööd. Tallinna lähedusest on võitnud eelkõige Kesk-Eesti

kutseõppeasutuste lõpetajad, samas Kirde-Eesti keskmisest kõrgem üldine töötuse määr on selgelt mõju avaldanud ka koolilõpetajate võimalustele tööturul.

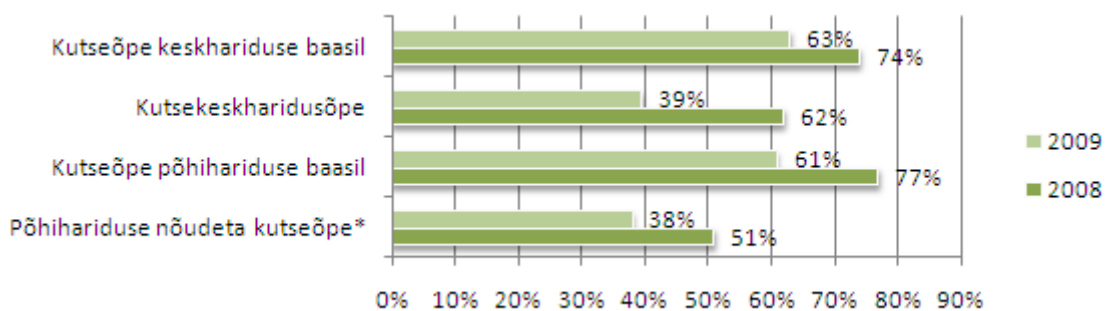
Joonis 8. Tööleasujate osakaal lõpetatud õppeasutuse NUTS 3 regiooni järgi 2009. aastal, (%).

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Joonis 9 toob välja tööleasujate osakaalu lõpetajatest kutseõppeliikide lõikes. Kuigi esmapilgul võib tunduda, et keskhariduse omandamine koos kutsega hoopis kahandab lõpetaja võimalusi tööle saada, on oluline teada lõpetajate vanusejaotust. Kui kutsekeskharidusõppe lõpetaja keskmine vanus jääb 19-20 aasta vahele, siis kutseõppes põhihariduse baasil on see 26 ja kutseõppes keskhariduse baasil koguni 29-30 aastat. Olukorras, kus tööturul on palju vaba tööjõudu kipuvad tööandjad tõenäoliselt eelistama pisut vanemaid töötajaid, kellel on olemas juba ka eelnev töökogemus.

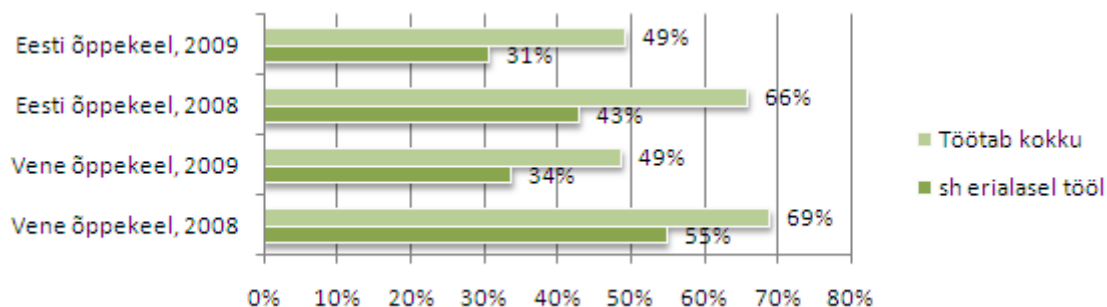
Joonis 9. Tööleasujate osakaal lõpetajatest õppeliikide lõikes 2008. ja 2009. aastal, (%).

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Kui 2008. aastal oli vene keeles kutsehariduse omandanud lõpetajate töölerakendumine, eriti just erialane, kõrgem kui eestikeelse kutseõppe lõpetajatel, siis 2009. aastaks oli tõenäosus peale kooli lõppu tööle asuda võrdsustunud (joonis 10). Pisut enam kui eestlastel oli vene keeles kutseõppe lõpetanutel õnnestunud leida erialast tööd.

Joonis 10. Tööleasujate osakaal lõpetajatest õppekeele lõikes 2008. ja 2009. aastal, (%).

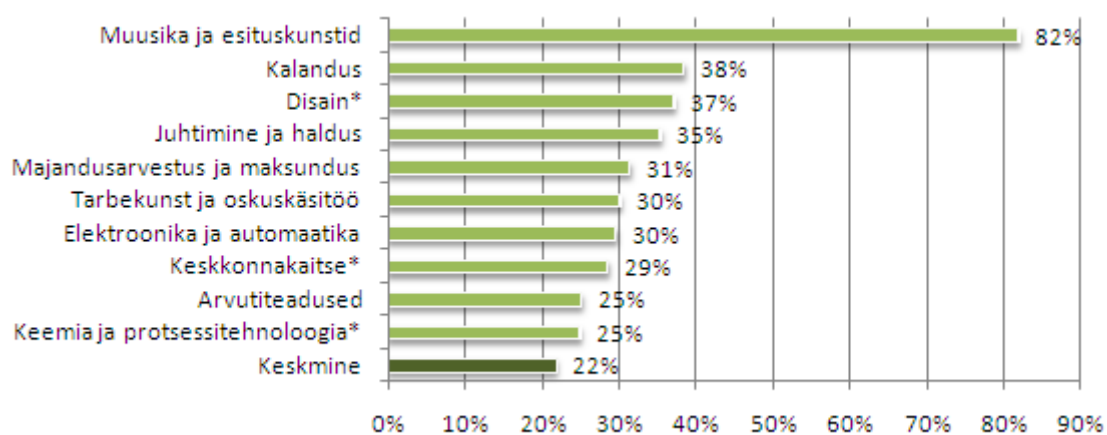

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Õpingute jätkamine

Paljud õpilased, eriti käesoleval aastal, otsustavad peale kutseõppe lõpetamist oma haridusteed jätkata. Edasiõppimist õppekavarühmade lõikes vaadates (joonis 11) on selles usinaimad muusikaerialade lõpetajad, kellest asus edasi õppima koguni 82%. Nagu juba eelpool mainitud on kutseõppe vaid vaheetapp professionaalseks muusikuse saamiseks ning loogiliseks jätkuks kõrgharidus Eesti Muusika ja Teatriakadeemias. Mõneti sarnane olukord valitseb ka kalanduse õppekavarühmas – Eesti Mereakadeemias põhihariduse baasil kutsekeskhariduse omandanud noored, kellel soov saada tüürimeheks või laevamehhaanikuks, jätkavad samas õppeasutuses kutseõppes keskhariduse baasil või rakenduskõrgharidusõppes.

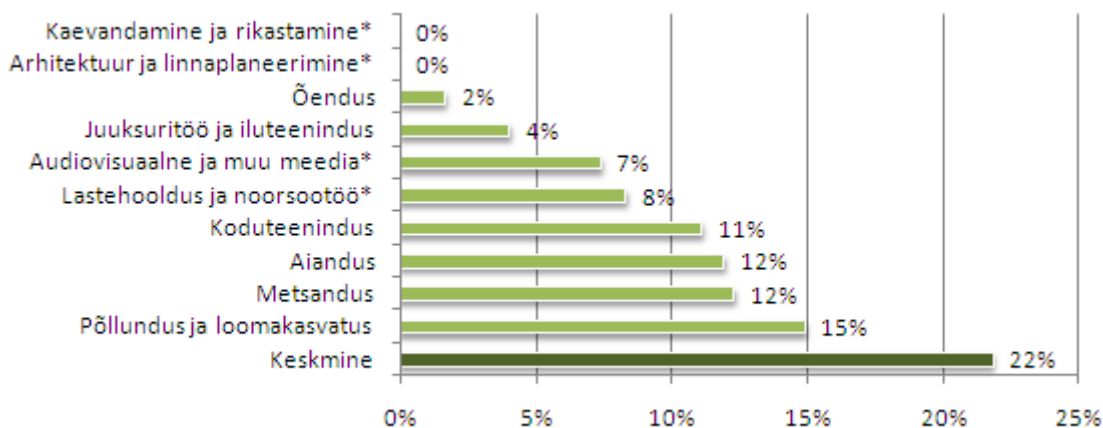
Joonis 11. 10 suurima edasiõppijate osakaaluga õppekavarühma 2009. aastal, (%).

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Edasiõppijate arvu poolest järgmistes õppekavarühmades, disainis ning juhtimises ja halduses, tunduvad põhjused õppe jätkamiseks olevat teist laadi. Madala erialase rakendatuse poolest silma paistnud õppekavarühmade lõpetajatel on raskusi erialase töö leidmisega, mis sunnib neid vahetama eriala ning õppeasutust.

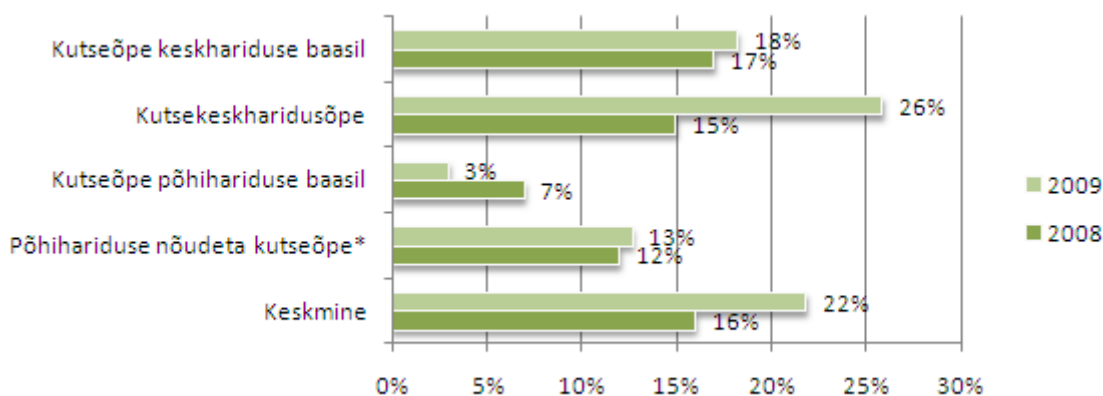
Joonis 12. 10 väikseima edasiõppijate osakaaluga õppekavarühma 2009. aastal, (%).

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Edasi õppima ei mindud kaevandamise ja rikastamise ning arhitektuuri ja linnaplaneerimise õppekavarühmadest (joonis 12). Õenduse ning juuksuritöö ja iluteeninduse õppekavarühmades leidis üksikuid edasiõppijaid. Reeglina on vähe õpingute jätkajaid nendes õppekavarühmades, kus töökoha leidmine lihtsam.

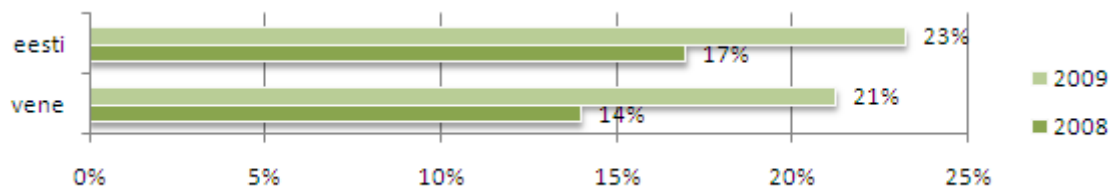
Joonis 13. Edasiõppijate osakaal lõpetajatest õppeliikide lõikes 2008. ja 2009. aastal, (%).

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Vaadates õpingute jätkamist õppeliikide lõikes (joonis 13) selgub, et keskmise edasiõppijate osakaalu kasv, võrreldes 2008. aastaga, tuleneb peamiselt ühest õppeliigist – kutsekeskharidusõppest. Et selles õppeliigis on õpilaste keskmine vanus madalam, ei ole noorte jaoks töökoha leidmine ilmselt lihtne. Samas võib ajutine tööpuudus aidata neil jõuda kõrgema haridustasemeni kui nad tööturu normaalse toimimise korral oleksid jõudnud.

Joonis 14. Edasiõppijate osakaal lõpetajatest õppekeele lõikes 2008. ja 2009. aastal, (%).

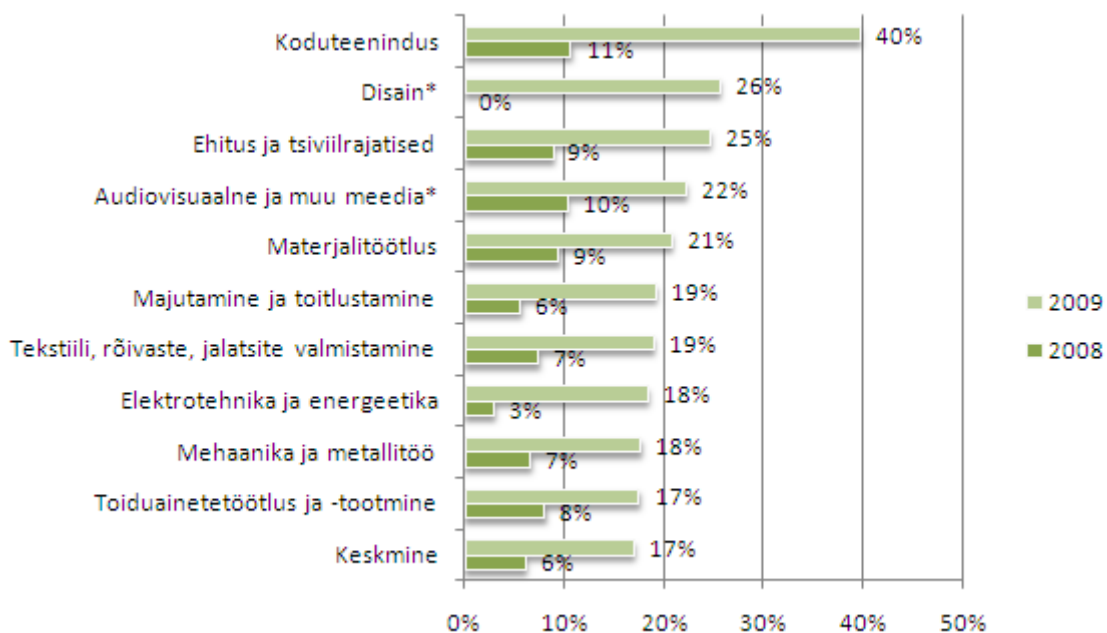
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Lõpetajate edasiõppimist õppekeele alusel võrreldes (joonis 14) on näha, et eestlased jätkavad oma õpinguid pisut enam. Võrreldes 2008. aastaga on edasiõppimise kasv olnud mõlemas keelerühmas suhteliselt sarnane.

Koolilõpetajad väljaspool tööturгу ja haridussüsteemi

Märkimisväärne osa kutseõppe lõpetajatest suunduvad peale kutsehariduse omandamist kohustuslikku kaitseväeteenistusse või on lapsega koju jäänud (käesoleval aastal kokku 6,9%). Neist enam huvitab Haridus- ja Teadusministeeriumi aga nende inimeste edasine käekäik, kes ei ole asunud tööle, õppima ega jäänud tööturult eemale ka lapse sünni või sõjaväeteenistuse tõttu. Kui 2007. aastal oli selliseid isikuid 6 kuud pärast kooli lõpetamist vaid 2,6% kõigist lõpetajatest, siis 2008. aastal juba 6,1% ja 2009. aastal 17,0%. Käesolevas ülevaates on kõiki neid isikuid nimetatud töötuteks, kuigi kindlasti on tööturult eemale jäämise põhjuste ring laiem.

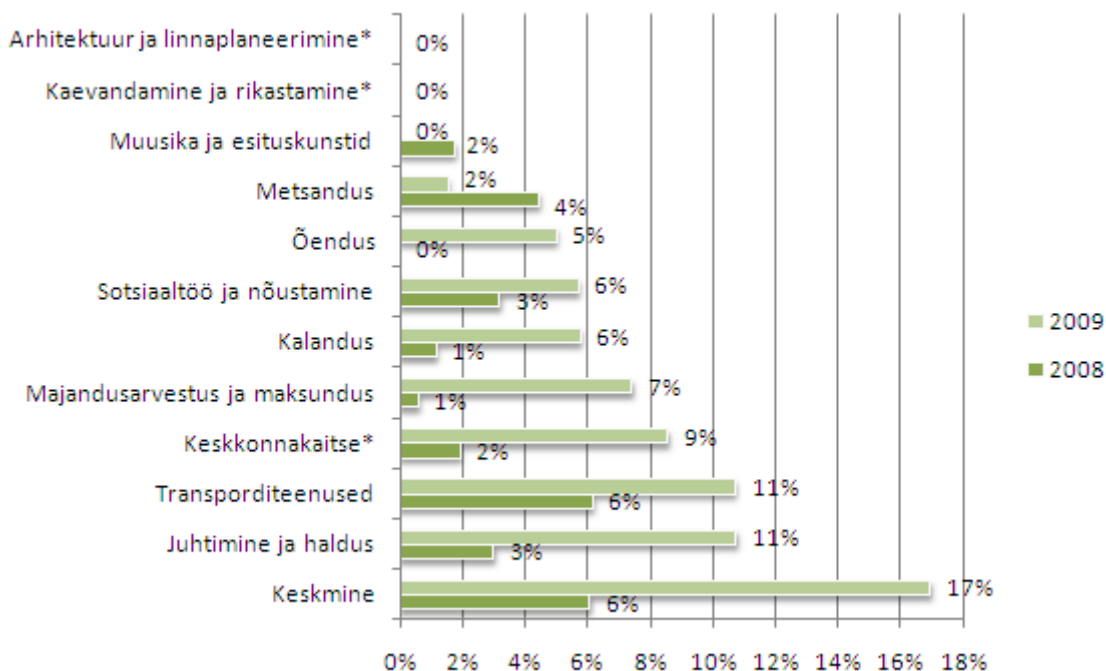
Joonis 15. 10 suurima töötute osakaaluga õppekavarühma 2009. aastal ja vastava õppekavarühma töötuse osakaal 2008. aastal, (%).

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Õppekavarühmade lõikes on olukord kõige halvem koduteeninduse õppekavarühmas (joonis 15), kus pool aastat peale kooli lõpetamist oli ilma töota 40% kõigist lõpetajatest. Kuigi osad koduteeninduse õppekavadel lõpetajad on tööturul sunnitud eemale jääma ka oma erivajaduse tõttu, siis peamiselt on suur töötute koolilõpetajate osakaal tingitud kodumajanduse ja puhastusteeninduse erialade tavaõppurite vähesest rakendumisest tööturul 2009. aastal. Suurema lõpetajate arvuga õppekavarühmadest on töötus väga kõrge veel ehituse ja tsiviilrajatiste rühmas, kus on töota jäänud veerand lõpetajatest.

Joonis 16. 10 väikseima töötute osakaaluga õppekavarühma 2009. aastal ja vastava õppekavarühma töötuse osakaal 2008. aastal, (%).

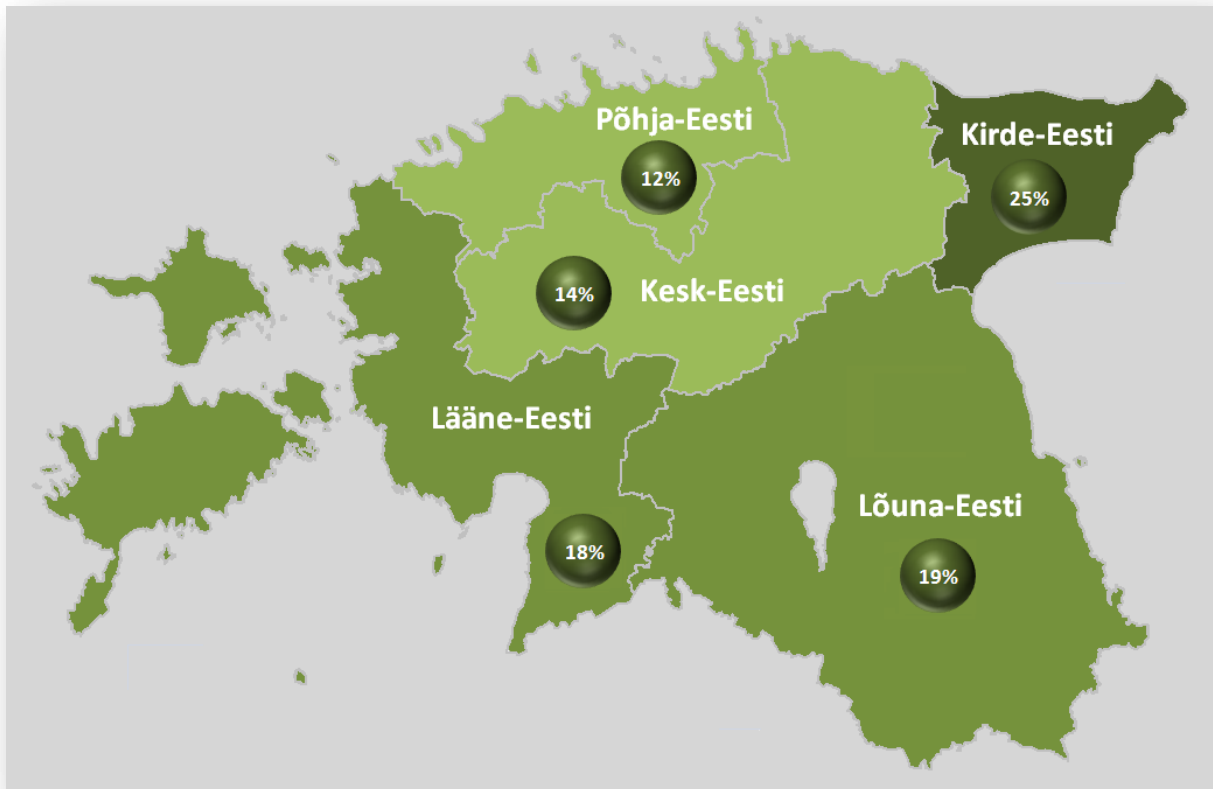

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Ilma töota ei ole jäänud nii 2008. kui 2009. aastal ükski väikese lõpetajate arvuga arhitektuuri ja linnaplaneerimise ning kaevandamise ja rikastamise õppekavarühmade lõpetajatest, 2009. aastal pole töötuid ka muusika ja esituskunstimise õppekavarühma lõpetajate seas (joonis 16). Veidi ehk üllatavalt on töötuks jäänute osakaal veelgi vähenenud metsanduse õppekavarühma lõpetajate seas – on ju viimase aasta jooksul töötajaskonda olnud sunnitud vähendama mõnigi suur metsandusettevõtte. Oma rolli võib siin mängida pidev vajadus oskustega metsandusspetsialistide järele kui ka metsanduserialade lõpetajate kõrgem keskmine vanus (ja seeläbi suurem töökogemus või olemasolev töökoht).

Joonisel 17 on esitatud töötute osakaal lõpetatud õppeasutuse regiooni alusel. Nagu ka joonisel 8 esitatud tööleasujate kaardil, on suhteliselt paremal järjel Põhja- ja Kesk-Eesti, kus töötute koolilõpetajate osakaal on vastavalt 12% ja 14%. Oluliselt raskemas seisus on aga Kirde-Eesti koolide lõpetajad, kellest ilma töota on lausa neljandik. Lääne- ja Lõuna-Eestis on töötute koolilõpetajate osakaal vastavalt 18% ja 19%.

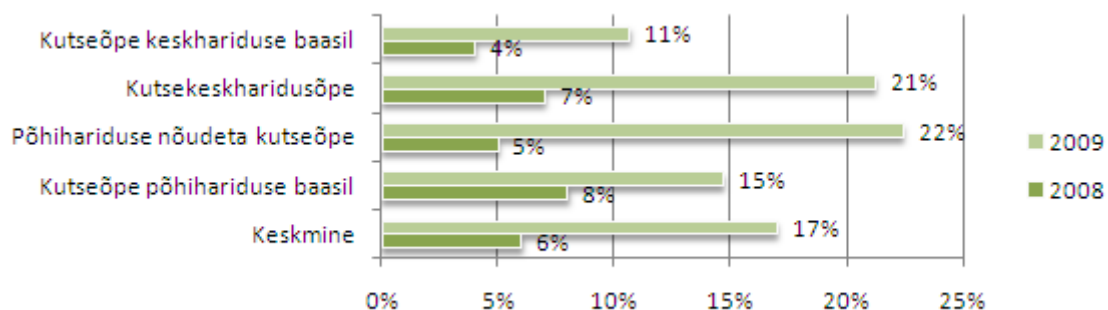
Joonis 17. Töötute osakaal lõpetatud õppeasutuse NUTS 3 regiooni järgi 2009. aastal, (%).

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Õppeliikide lõikes (joonis 18) on suhteliselt rohkem majandussurutise poolt kahjustada saanud põhihariduse nõudeta kutseõpe lõpetanute väljavaated tööd leida – kui 2008. aastal oli ilma tööta neist vaid 5%, siis 2009. aastal 22%. Palju parem ei ole olukord ka kutsekeskharidusõppe lõpetajate seas – aastaga kasvas töötus värskete koolilõpetajate seas seal 7%-lt 21%-ni.

Joonis 18. Töötute osakaal lõpetajatest kutseõppeliikide lõikes 2008. ja 2009. aastal, (%).

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, 2010.

Kokkuvõte

Kokkuvõtteks tuleb tõdeda, et majandussurutise mõju värskest kutsehariduse omandanute väljavaadetele tööturul on olnud suur. Võrreldes 2007. aastaga on pool aastat peale kooli lõpetamist tööga hõivatud lõpetajate osakaal langenud 72%-lt 49%-ni. Seejuures on märkimisväärne, et vähenenud on rakendatus just erialasele tööle siirdujate osas, mõnes muus valdkonnas töö leidnud lõpetajate osakaal on kolme aasta jooksul püsinud praktiliselt muutumatuna. Suhteliselt halvemas olukorras on tööturul nooremad kutseõppurid, kes lõpetanud kutsekeskharidusõppe ning põhihariduse nõudeta kutseõppe. Regiooniti on töökoha leidmine olnud lihtsam Põhja- ja Kesk-Eestis kutsehariduse omandanutele, väikseim on tööleasunute osakaal Kirde-Eestis. Erialade lõikes on majandussurutis kahandanud ennekõike nende väljavaateid, kes omandasid hariduse ehitusega seotud õppekavadel, kuid ka neil kelle eriala seos tööturuga kõige tugevam ei ole. Positiivse küljena saab vähenenud tööerakendumise puhul välja tuua inimeste motivatsiooni õpinguid jätkata - kui 2007. aastal jätkas õpinguid 12,7% lõpetajatest, siis 2009. aastal koguni 21,8%. Loodetavasti aitab sunnitud eemalejäämine tööturult inimestel jõuda kõrgema haridustasemeni kui nad stabiilses majanduskeskkonnas jõudnud oleksid. Kahjuks on oluliselt kasvanud ka nende lõpetajate arv, kellel pole õnnestunud leida töökohta ja kes ei ole asunud ka edasi õppima. 2007. aasta 2,6%-lisest töötute osakaalust kõigi lõpetajate hulgas on saanud 2009. aastaks 17,0%, osakaaluna tööjõust koguni 25,6%. Arvestades aga üldist noorte töötuse protsenti riigis – novembris 2009 28,6%, siis on värsked kutseõppelõpetajad olnud tööturul isegi suhteliselt edukad.

Lisa 1. 2008/09. õppeaasta lõpetajate rakendus 6 kuud peale õppeasutuse lõpetamist õppekavarühmade lõikes.

	Töötab õpitud või sarnasel erialal	Töötab muul erialal	Töötab ja õpib edasi	Läks edasi õppima	Töötu	Sõjaväes või lapsega kodus	Andmed puuduvad
Aiandus	29%	26%	2%	9%	12%	8%	12%
Arhitektuur ja linnaplaneerimine*	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Arvutiteadused	33%	9%	6%	20%	12%	13%	9%
Audiovisuaalne ja muu meedia*	52%	15%	0%	7%	22%	4%	0%
Disain*	14%	16%	9%	28%	26%	2%	5%
Ehitus ja tsiviilrajatised	25%	13%	1%	21%	25%	6%	9%
Elektroonika ja automaatika	31%	13%	5%	24%	16%	6%	4%
Elektrotehnika ja energeetika	31%	18%	0%	22%	18%	4%	6%
Hulgi- ja jaekaubandus	33%	11%	6%	18%	16%	6%	9%
Juhtimine ja haldus	25%	14%	11%	24%	11%	5%	9%
Juuksuritöö ja iluteenindus	64%	4%	2%	2%	11%	5%	12%
Kaevandamine ja rikastamine*	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Kalandus	44%	6%	23%	15%	6%	4%	2%
Keemia ja protsessitehnoloogia*	40%	15%	0%	25%	15%	0%	5%
Keskonnakaitse*	11%	26%	9%	20%	9%	17%	9%
Koduteenindus	24%	9%	1%	10%	40%	12%	5%
Lastehooldus ja noorsootöö*	31%	33%	4%	4%	13%	15%	0%
Majandusarvestus ja maksundus	34%	15%	18%	14%	7%	6%	7%
Majutamine ja toitlustamine	33%	11%	2%	14%	19%	10%	11%
Materjalitöötlus	19%	13%	1%	18%	21%	10%	17%
Mehaanika ja metallitöö	37%	13%	2%	18%	18%	3%	9%
Metsandus	45%	22%	3%	9%	2%	11%	9%
Mootorliikurid, laevandus ja lennundustehnika	32%	13%	1%	19%	17%	8%	11%
Muusika ja esituskunstid	13%	3%	13%	69%	0%	2%	0%
Põllundus ja loomakasvatus	47%	10%	1%	13%	11%	5%	12%
Reisimine, turism ja vabaajaveetmine	28%	32%	4%	15%	13%	4%	4%
Sekretäri- ja ametnikutöö	20%	24%	10%	11%	12%	6%	17%
Sotsiaaltöö ja nõustamine	60%	6%	10%	6%	6%	6%	7%
Tarbekunst ja oskuskäsitöö	28%	23%	4%	26%	11%	8%	0%
Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine	32%	18%	4%	15%	19%	9%	3%
Toiduainetetöötlus ja -tootmine	29%	15%	4%	18%	17%	6%	11%
Transporditeenused	33%	14%	2%	20%	11%	10%	10%
Õendus	88%	0%	2%	0%	5%	0%	5%
Keskmine	32%	14%	4%	18%	17%	7%	9%